

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan Natuurwaarden

Stationsstraat – Haspelweg te Deurne
Rapportnummer 11-0137

www.starobv.nl

Quickscan natuurwaarden

Stationsstraat – Haspelweg te Deurne

Juli 2011

Rapportnummer: P11-0137

In opdracht van: Gemeente Deurne
Postbus 3, 5750 AA Deurne

Contactpersoon : ing. H.J. Smit

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doel	2
1.3	Leeswijzer	2
2	Plangebied	3
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	3
2.2	Voorgenomen plannen	4
3	Methode	5
4	Natuurwaarden	6
4.1	Beschermde gebieden	6
4.2	Beschermde soorten	7
4.2.1	Flora	7
4.2.2	Vlinders en libellen	7
4.2.3	Mieren en kevers	8
4.2.4	Vissen	8
4.2.5	Reptielen en amfibieën	8
4.2.6	Vogels	10
4.2.7	Zoogdieren	10
4.2.8	Zorgplicht	12
5	Conclusies	13
	Geraadpleegde bronnen	15
	Bijlage 1 Wet- en regelgeving	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Deurne heeft er voor gekozen om voor het gebied Stationsstraat - Haspelweg een afzonderlijk bestemmingsplan op te stellen. Het bestemmingsplan "Stationsstraat - Haspelweg" wordt een conserverend bestemmingsplan en hierin worden de bestaande functies opgenomen, alsmede de mogelijkheid voor het realiseren van een winkel met kantoor ten behoeve van grootschalige detailhandel (nieuwe Praxis). Als onderbouwing bij de ruimtelijke procedures dient onderzocht te worden welke natuurwaarden actueel in het gebied aanwezig zijn en op welke wijze de voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de eventueel in het gebied aanwezig natuurwaarden. Dit om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving gehandeld zal worden.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming is hierbij de Flora- en faunawet van belang, gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Deze rapportage beschrijft de (mogelijke) aanwezigheid van soorten die zijn opgenomen op de lijsten van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet en Natura 2000-lijsten. Ook wordt bepaald op welke wijze en in welke mate de voorgenomen werkzaamheden invloed hebben op deze soorten. Op basis daarvan kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden, om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

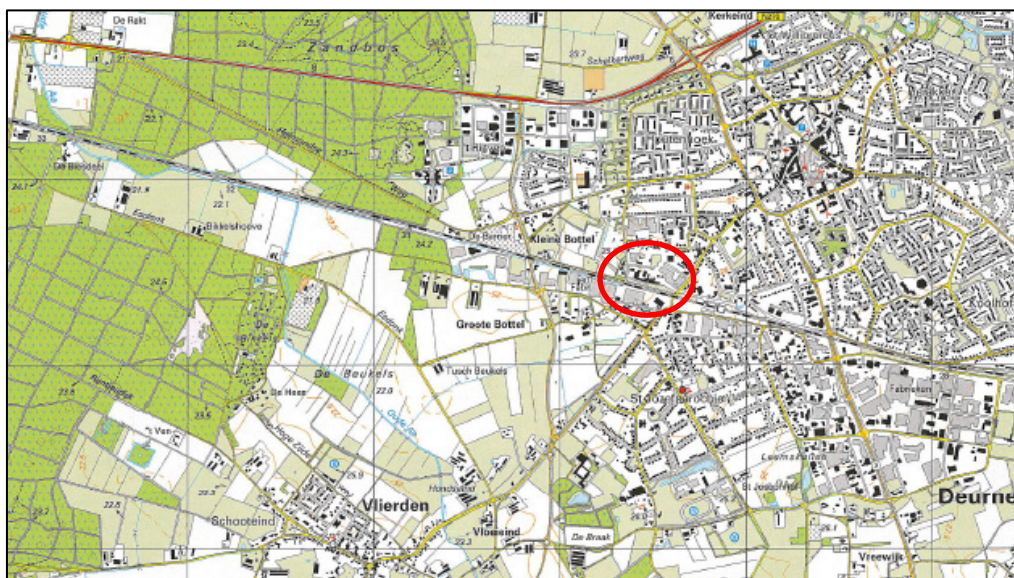
1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt aan de Haspelweg te Deurne, gemeente Deurne. Het perceel ligt ten zuidenwesten van het centrum en grenst aan de zuidzijde aan het spoor. In figuur 1 is de ligging van het plangebied te zien en in figuur 2 de begrenzing van het plangebied.

Figuur 1. Ligging van het plangebied (rood)

Het plangebied bestaat uit een groenstrook, een strook met bebouwing, een braakliggend terrein, verschillende loodsen en een parkeerterrein (figuur 2). Het braakliggende terrein, links binnen het plangebied, is begroeid met een magere kruidenvegetatie en bomen, zoals inlandse eik en berk. Er liggen diverse steenhopen bestaande uit kinderkopjes, een natuursteensoort, opgeslagen. Langs de zuidrand van het plangebied bevindt zich een groenstrook van de gemeente die tot aan het spoorgebied loopt. Er is binnen het plangebied geen oppervlaktewater aanwezig. In de hoek van de Textielstraat en de Haspelweg ligt een moerassig gebied. Mogelijk zijn in de tuinen binnen het plangebied vijvers aanwezig. In de foto-impressie op de volgende pagina is een en ander zichtbaar gemaakt.

Figuur 2. Grove begrenzing van het plangebied

Foto 1. Plangebied

Foto 2. Plangebied

Foto 3. Steenhoop

Foto 4. Deel van het plangebied.

2.2 Voorgenomen plannen

Op het nu nog onbebouwde terrein zal een nieuwe praxis ontwikkeld worden. Een gedetailleerde inrichtingsschets is nog niet bekend.

3 Methode

Als eerste heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij is gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Er is voor het soortenonderzoek gebruikgemaakt van gegevens van de websites waarneming.nl en telmee.nl en diverse verspreidingsatlassen. De gegevens over vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders en libellen zijn uit o.a. dergelijke atlassen afkomstig. Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en de EHS in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Vervolgens heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle in het plangebied aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooi-resten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 11 juli 2011 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: helder en circa 20 graden Celsius.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

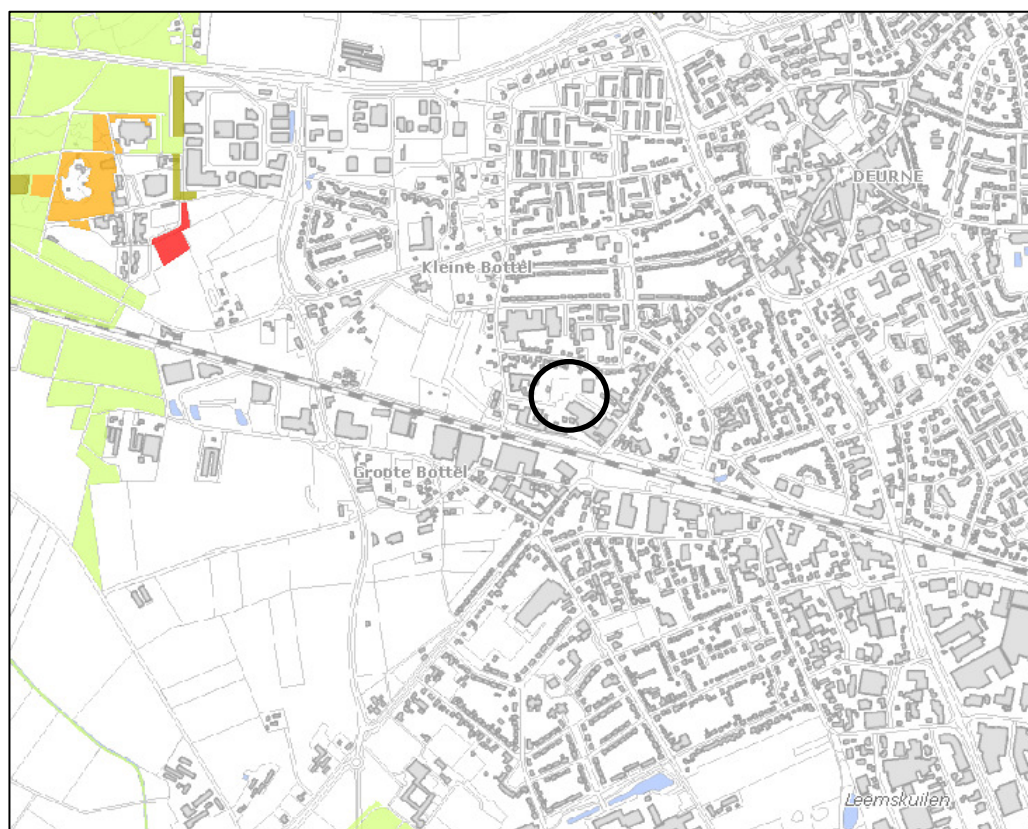
Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van EL&I blijkt dat het plangebied zich op zes kilometer westelijk van het Natura 2000-gebied Deurnsche Peel & Mariapeel bevindt.

Ecologische Hoofdstructuur

Zoals blijkt uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van EL&I en de provincie Noord-Brabant, maakt het plangebied geen deel uit van EHS-gebied. De dichtstbijzijnde EHS is 1500 meter zuidelijk gelegen (figuur 5).

Effectbeoordeling

Het plangebied ligt niet in de buurt van een Natura 2000-gebied. Het plangebied ligt niet in de EHS. Er worden derhalve geen negatieve effecten op beschermde gebieden verwacht.

Figuur 5. Ligging plangebied (zwart) ten opzichte van de EHS (groen)

Conclusie

Herinrichting van het plangebied zal geen effect hebben op beschermde gebieden.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of mitigerende en/of compenserende maatregelen nodig zijn.

4.2.1 Flora

Het plangebied betreft behalve een groenstrook, bebouwing, parkeerterrein ook een braakliggende terrein met een verruigde kruidenvegetatie. Tijdens veldbezoek zijn brandnetel, braam, speerdistel, veldzuring, gewone klaproos, Sint Janskruid en zwarte toorts waargenomen. Tevens zijn er enkele bomen aanwezig, waaronder inlandse eik, berk, ratelpopulier en enkele cultivars. Bijzondere of beschermde planten worden door het ontbreken van geschikt habitat niet verwacht.

Conclusie

In het plangebied zijn geen bijzondere of beschermde planten waargenomen. Deze worden door het ontbreken van geschikt habitat ook niet verwacht.

4.2.2 Vlinders en libellen

Uit de atlas De dagvlinders van Nederland (2006) blijkt dat het heideblauwtje (FFlijst 3) in de buurt van het plangebied voorkomt. Het heideblauwtje leeft in zowel droge als natte heidevelden. Deze biotopen zijn te vinden in het nabij gelegen natuurgebied Deurnsche Peel & Mariapeel en ontbreken in (de directe omgeving van) het plangebied. Het plangebied is derhalve niet geschikt voor het voorkomen van het heideblauwtje. Beschermde dagvlinders vinden voortplantingsbiotoop op specifieke waardplanten, die in het plangebied niet aanwezig zijn. Beschermde dagvlinders worden daarom niet verwacht in het plangebied. Tijdens veldbezoek zijn klein koolwitje en distelvlinder waargenomen. Het is mogelijk dat ook andere algemeen voorkomende vlindersoorten ook gebruikmaken van het plangebied.

De Nederlandse libellen (2002) en de website libellennet.nl maken geen melding van beschermde libelsoorten in de buurt van het plangebied. Door het ontbreken van geschikt oppervlaktewater in het plangebied zijn geen voortplantingsmogelijkheden voor libellen aanwezig. Het is wel mogelijk dat enkele algemeen voorkomende, niet beschermde, soorten libellen in het plangebied voorkomen.

Conclusie

Er komen geen beschermde soorten dagvlinders of libellen voor in het onderzoeksgebied.

4.2.3 *Mieren en kevers*

Beschermde soorten mieren en houtkevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen. Waterkevers zijn afhankelijk van wateren met spaarzame vegetatie, een minimale waterdiepte van 50 cm en maximaal matig voedselrijk water. Uit het veldbezoek blijkt dat dergelijke biotopen in het plangebied niet aanwezig zijn. Het voorkomen van beschermde soorten mieren en kevers is dan ook zeer onwaarschijnlijk.

Conclusie

Er komen geen beschermde soorten mieren en kevers voor in het onderzoeksgebied.

4.2.4 *Vissen*

Door het ontbreken van oppervlaktewater in het onderzoeksgebied, is het gebied ongeschikt voor het voorkomen van (beschermde soorten) vissen. Er is dan ook niet nader onderzocht welke vissoorten voorkomen in de nabije omgeving.

Conclusie

Er komen geen beschermde soorten vissen voor in het onderzoeksgebied.

4.2.5 *Reptielen en amfibieën*

Volgens de RAVON Atlas van de amfibieën en reptielen van Nederland (2009) en het waarnemingenoverzicht van 2009 (Van Delft et al., 2010) zijn binnen enkele kilometers afstand van de onderzoekslocatie de volgende amfibiesoorten soorten waargenomen: Alpenwatersalamander (FFlijst 2), kamsalamander (FFlijst 3), kleine watersalamander (FFlijst 1), knoflookpad (FFlijst 3), gewone pad (FFlijst 1), rugstreeppad (FFlijst 3), heikikker (FFlijst 3), bruine kikker (FFlijst 1), poelkikker (FFlijst 3) en bastaardkikker (FFlijst 1). In de buurt van het plangebied komen volgens de geraadpleegde bronnen de reptielsoorten gladde slang (FFlijst 3) en levendbarende hagedis (FFlijst 2) voor.

Mogelijks zijn in de tuinen binnen het plangebied vijvers aanwezig. Deze zijn echter alleen geschikt als leefgebied en voortplantingswater voor kleine watersalamander, Alpenwatersalamander, bastaardkikker, bruine kikker en gewone pad.

Uit het veldbezoek blijkt verder dat het plangebied door de aanwezigheid van een moerassig terrein ten zuidwesten van het plangebied wel geschikt is als landbiotoop voor de amfibiesoorten kleine watersalamander, Alpenwatersalamander, bruine kikker en gewone pad. Deze vinden mogelijk een schuilplaats onder de stapels natuursteen (kinderkopjes). Ook de levendbarende hagedis vindt hier mogelijk geschikt biotoop. Daarnaast komt deze soort mogelijk in de spoorzone voor.

Voor de gladde slang is het gebied niet geschikt. Deze komt voor in de Deurnsche Peel en de Mariapeel.

Effectbeoordeling

Mogelijk aanwezige vijvers kunnen worden als voortplantingsbiotoop gebruikt door gewone pad, bruine kikker, Alpenwatersalamander en kleine watersalamander. Ook de bastaardkikker kan hier leefgebied vinden. De tuinen blijven behouden en er zullen derhalve geen effecten optreden aan deze soorten.

Mogelijk wordt het plangebied door kleine watersalamander, gewone pad (FFlijst 1), bruine kikker (FFlijst 1), Alpenwatersalamander (FFlijst 2) en levendbarende hagedis (FFlijst 2) benut als landbiotoop. Door herinrichting vindt vernietiging van leefgebied plaats.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Het is niet noodzakelijk mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de amfibiesoorten van FFlijst 1.

Indien volgens een goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt is het aanvragen van een ontheffing niet noodzakelijk voor soorten van FFlijst 2; Alpenwatersalamander en levenbarende hagedis. In dit geval kan gewerkt worden volgens de gedragscode Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelsector van Bouwend Nederland en NEPROM.

De steenhopen dienen derhalve onder ecologische begeleiding verwijderd te worden buiten de overwinteringsperiode van de dieren; grofweg half september t/m half april. De eventueel daarbij aangetroffen dieren kunnen in de nabijheid van het plangebied weer losgelaten worden.

Conclusie

Voor de heikikker, poelkikker, rugstreeppad en knoflookpad is het plangebied niet geschikt als leefgebied. Ook voor de gladde slang is het plangebied niet geschikt als leefgebied.

Mogelijk komen bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, bastaardkikker (alle FFlijst 1) en Alpenwatersalamander (FFlijst 2) voor in de eventueel aanwezige vijvers in de tuinen binnen het plangebied. Deze blijven echter onaangetast.

De steenhopen, die mogelijk landbiotoop vormen voor enkele amfibiesoorten en levenbarende hagedis, dienen in de juiste periode onder ecologische begeleiding verwijderd te worden om schade aan de soorten: gewone pad, kleine watersalamander, bruine kikker (alle FFlijst 1) en levendbarende hagedis en Alpenwatersalamander (beide FFlijst 2) te voorkomen. De eventueel daarbij aangetroffen dieren kunnen in de nabijheid van het plangebied weer losgelaten worden.

4.2.6 Vogels

Uit het veldbezoek blijkt dat het plangebied voor een aantal vogelsoorten geschikt is als leefgebied. Tijdens het veldbezoek zijn zwarte kraai, kauw, houtduif, koolmees, pimpelmees en merel waargenomen (alle FFlijst vogels). De noordwesthoek van het plangebied maakt deel uit van het leefgebied van de huismus (FFlijst vogels en soort waarvan het nest jaarrond beschermd is). De bebouwing, de tuinen en de groenstrook kunnen gebruikt worden als foerageergebied en nestgelegenheid voor de diverse tuinvogels waaronder de huismus, de merel, koolmees.

Effectbeoordeling

De bebouwing, verruigde vegetatie en bomen in het plangebied zijn geschikt als foerageergebied en broedlocatie voor cultuurvolgende- en struweelvogels. Het verdwijnen hiervan zal foerageergebied en broedgelegenheid voor vogels vernietigen. Echter in de omgeving zijn voldoende geschikte alternatieven aanwezig.

Voor de huismus geldt dat het voornaamste leefgebied de tuinen aan de noordwestzijde van het plangebied zijn. Deze blijven intact. Effecten op de huismus zijn derhalve te verwaarlozen.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Voor de meeste vogelsoorten geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, versturende werkzaamheden, zoals verwijdering van bomen, struiken en het bouwrijp maken van gronden, niet kunnen plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden wel plaatsvinden. Door werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels uit te voeren wordt voorkomen dat er negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van vogels. Desgewenst kan een nader ecologisch onderzoek voor de ingreep uitgevoerd worden.

Conclusie

Het onderzoeksgebied is geschikt als broedgelegenheid en tevens als foerageergebied voor verschillende cultuurvolgende- en struweelvogelsoorten (FFlijst vogels). De tuinen aan de noordwestzijde worden gebruikt door de huismus.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997) en Korsten en Regelink (2010) blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, bosvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, franjestaart, meervleermuis, baardvleermuis, Brandts vleermuis en watervleermuis (alle FFlijst 3) voorkomen in de omgeving van

het onderzoeksgebied. Mogelijk zijn in gebouwen of in bomen met holte vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig van vleermuizen.

Voor vleermuizen is het gehele onderzoeksgebied geschikt als foerageergebied. Het plangebied betreft echter geen essentieel foerageergebied. Op 150 meter westelijk liggen moestuinen en weilanden welke donker en rustig zijn. Vliegroutes zijn mogelijk aanwezig langs gebouwen en de bomenrij langs de Textielstraat.

Overige zoogdieren

Uit het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied voor een aantal grondgebonden zoogdieren geschikt is als leefgebied. Tijdens veldbezoek is het konijn waargenomen. Ook was een rattenvanger actief met het plaatsen van vallen voor de zwarte rat. Mogelijk gebruiken ook andere soorten als mol en diverse muizensoorten het plangebied als leefgebied.

Effectbeoordeling

Mogelijk benut een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) het plangebied als leefgebied. Bij herinrichting van het plangebied vindt vernietiging van dit leefgebied plaats.

Met betrekking tot vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat na herinrichting foerageergebied voor vleermuizen verloren gaat. In de omgeving van het plangebied is echter voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. Daarnaast vormt het plangebied geen essentieel foerageergebied. Wanneer gebouwen gesloopt worden dient nader onderzoek plaats te vinden of vaste rust- of verblijfplaatsen in de desbetreffende gebouwen aanwezig zijn. Wanneer grote bomen met holte gekapt worden, zal tevens nader onderzocht dienen te worden of vleermuizen verblijfplaatsen in deze bomen hebben. Wanneer bomen in de Textielstraat gekapt worden dient nader onderzoek naar het gebruik als vliegroute plaats te vinden.

Eventuele effecten door tijdelijke verstoring tijdens bouwwerkzaamheden zijn te verwaarlozen.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFlijst 1.

Wat betreft vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat wanneer de gebouwen gesloopt worden nader onderzoek naar vleermuizen in de periode half mei tot en met september dient uit te wijzen of vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn. Wanneer bomen in de Textielstraat gekapt worden dient nader onderzocht te worden of deze gebuikt wordt als vliegroute.

Conclusie

Het onderzoeksgebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren van FFlijst 1 geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied.

Voor vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat, wanneer gesloopt wordt of bomen gekapt zullen worden, nader onderzoek naar vaste rust- en verblijfplaatsen

uitgevoerd dient te worden. Als er bomen in de Textielstraat gekapt worden dient onderzocht te worden of deze gebruikt wordt als vliegroute.

4.2.8 *Zorgplicht*

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht (ex artikel 2) opgenomen: een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. De zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

5 Conclusies

Beschermde gebieden

Het plangebied ligt op zes kilometer van het Natura 2000-gebied Deurnsche Peel & Mariapeel. Het plangebied is niet in de buurt gelegen van de EHS. De voorgenomen plannen hebben geen effect op beschermde gebieden.

Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende beschermde soorten voor die vermeld staan op de lijsten van de Flora- en faunawet.

Soorten van FFlijst 1

Mogelijk wordt het plangebied gebruikt door enkele grondgebonden zoogdieren en amfibieën die zijn opgenomen op FFlijst 1. Voor deze soorten geldt een vrijstelling: bij het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen is het voor deze soorten niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen.

Soorten van FFlijst 2/3

Onder of tussen de steenhopen op het verruigde terrein kunnen zich exemplaren van de Alpenwatersalamander en levendbarende hagedis (FFlijst 2) bevinden. Deze steenhopen dienen buiten de winterrustperiode (grofweg half september t/m half april) onder ecologische begeleiding verwijderd te worden, volgens de gedragscode van Bouwend Nederland en NEPROM. Het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is dan niet noodzakelijk.

Mogelijk in het onderzoeksgebied voorkomende vleermuizen staan vermeld op FFlijst 3 en zijn strikt beschermd. Ten aanzien van foerageergebied geldt dat hieraan negatieve effecten optreden, maar het plangebied is geen essentieel foerageergebied, dus dit heeft geen gevolgen in het kader van de Flora- en faunawet. In de gebouwen en bomen met holten zijn mogelijk vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Wanneer gesloopt wordt of indien bomen verwijderd worden, dient nader onderzoek (periode half mei t/m september) hierover uitsluitel te geven. Tevens kan de Textielstraat gebruikt worden als vliegroute. Indien deze bomen gekapt zullen worden, dient ook hiernaar nader onderzoek uitgevoerd te worden.

Soorten van FFlijst vogels

De in het plangebied voorkomende vogelsoorten staan vermeld op FFlijst vogels en zijn strikt beschermd. Indien de werkzaamheden echter worden uitgevoerd op de wijze, zoals is beschreven in paragraaf 4.2.6, zullen geen nadelige effecten optreden ten aanzien van vogels.

Concluderend kan ten aanzien van een herinrichting van het gebied, waaronder het realiseren van een winkel met kantoor (nieuwe Praxis), gesteld worden dat:

- de herinrichting van het gebied geen effect zal hebben op de EHS;
- de steenhopen in de juiste periode onder ecologisch toezicht verwijderd dienen te worden;
- de aanbevelingen voor vogels, zoals beschreven in paragraaf 4.2.6, in acht genomen dienen te worden;
- bij sloop van gebouwen en kap van bomen nader onderzoek naar vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen plaats dient te vinden;
- bij bomenkap in de Textielstraat nader onderzoek naar vliegroutes plaats dient te vinden;
- de werkzaamheden voor de overige soortgroepen in het plangebied geen overtreding van de natuurwetgeving tot gevolg hebben;
- altijd rekening moet worden gehouden met de zorgplicht.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- Creemers R. et al., De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9, RAVON, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis & European Invertebrate Survey, Nederland, Leiden 2009.
- Delft, Van J.J.C.W. et al. Waarnemingenoverzicht 2009, RAVON 38, jaargang 12, nummer 4, Stichting RAVON, Nijmegen, 2010.
- Dijkstra K, D, B. et al., De Nederlandse libellen, Nederlandse Fauna 4, Nederlandse vereniging voor Libellenstudie, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis & European Invertebrate Survey, Nederland, Leiden 2002.
- Bos F. et al., De dagvlinders van Nederland, Nederlandse Fauna 7, De Vlinderstichting, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis & European Invertebrate Survey, Nederland, Leiden 2006.
- Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Limpens, H. et al., Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie, KNNV Uitgeverij, Utrecht, 1997.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.

Internet

- www.brabant.nl
- Beschermde gebieden: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>, geraadpleegd op 18 juli 2011.
- www.rijksoverheid.nl
- www.ravon.nl
- www.vlinderstichting.nl
- [waarneming.nl](http://www.waarneming.nl)
- www.telmee.nl
- www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Flora- en faunawet (bron: Rijksoverheid 2011)

De Flora- en Faunawet beschermt soorten, niet individuele planten of dieren, om te voorkomen dat het voortbestaan van de soort in gevaar komt. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit.

Doelstelling van de Flora- en Faunawet is de bescherming en het behoud van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is het Nee, tenzij. Dit betekent dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. Heel vaak gaan activiteiten en de bescherming van soorten prima samen. Soms is het optreden van schade aan beschermde dieren en planten echter onvermijdelijk. In die situaties is het nodig om vooraf te bekijken of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

In de Flora- en Faunawet geldt een verbod op activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten. De wet spreekt niet van (ruimtelijke) plannen. Op basis van de onderzoeksplicht (Wro) en de plicht tot het vaststellen van een uitvoerbaar plan dient bij het maken van bestemmingsplannen beoordeeld te worden of er belemmeringen aanwezig zijn voor verlening van een eventuele ontheffing voor de activiteiten in het plan.

In 2005 is met het gewijzigde Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten het beschermingsregime versoepeld. Met deze aangepaste regelgeving is niet meer altijd een ontheffing nodig voor het uitvoeren van werkzaamheden in de openbare ruimte. Voor regulier voorkomende werkzaamheden en ruimtelijke ontwikkelingen geldt nu een vrijstellingsregeling. Voor ruimtelijke ontwikkelingen is in veel gevallen een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en Faunawet van toepassing. Bij de vrijstellingsregeling zijn twee criteria belangrijk: de zeldzaamheid van de aangetroffen soort en de ingrijpendheid van de werkzaamheden. Hoe zeldzamer de soort en hoe ingrijpender de activiteit, hoe strikter de regeling:

- voor de soorten van FFlijst 1 is geen ontheffing nodig;
- voor de soorten van FFlijst 2 geldt dat moet worden gewerkt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is zijn ook de soorten uit FFlijst 2 ontheffingsplichtig;
- voor soorten van FFlijst 3 moet altijd ontheffing worden aangevraagd. Behalve voor beschermde soorten, geldt deze indeling ook voor hun vaste rust- en verblijfplaatsen.

De zorgplicht uit artikel 2 blijft echter altijd van toepassing op alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving.

Door een wijziging in de wetgeving in 2009 is het voor soorten van de Habitatrichtlijn (bijvoorbeeld vleermuizen en rugstreeppad) en voor vogels niet meer mogelijk een ontheffing te verkrijgen voor ruimtelijke inrichting of ontwikkelingen. Daarnaast geldt voor vogels dat een ontheffing in het kader van “dwingende reden groot openbaar belang” eveneens niet meer mogelijk is.

Natuurbeschermingswet 1998 (bron: Rijksoverheid 2011)

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden die als staats- of beschermd natuurmonument zijn aangewezen. Deze juridische status geeft extra bescherming aan bijzonder waardevolle en kwetsbare natuurgebieden. Het belangrijkste onderdeel van de wet is dat er een aparte vergunning nodig is voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor het natuurmonument. Het maakt daarbij niet uit waar die activiteiten plaatsvinden, dat kan zowel binnen als buiten het natuurgebied zijn (de zogenaamde 'externe werking'). Op dit moment is ongeveer 300.000 ha natuurgebied aangewezen als staats- of beschermd natuurmonument.

In 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet (Nb) 1998 in werking getreden. Daarmee voldoet Nederland aan de eisen van de Europese natuurwetgeving. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden. Hieronder vallen de speciale beschermingszones volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn, gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstoringseffect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets. De habitattoets is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- oriëntatiefase (en vooroverleg);
- verslechterings- en verstoringstoets;
- passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolprocedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring vanwege de Natuurbeschermingswet nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- of deze kans reëel is en
- of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid 2011)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.

De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.

De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de nieuwe Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen door in gemeentelijke bestemmingsplannen.